

Виходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кажды рускихъ сутокъ о 4-й год. попол. Літер. додатокъ
"Бібліотека наїзмівъ, певістей" виходить по 2 печат. ар
кожного 15-го и послідного дня кожного місяця.
Редакція, адміністрація і економіці підл. Ч. 44 улица
Галицька.
Всі землі, посмаки і реклами належать пересыпата
підл. землю: редакція і адміністрація "Дѣло" Ч. 44 ул
Галицька.
Рукописи не вівтаряються толькі на попереднє застереженіе.
Посланикі число стоять 12 кр. в. в.
Оголошення приймаються по цій 6 кр. в. в. б'є однозначно
строчкою печаткою.
Рекламація не починається вільний від порта
предплату належить пересмаки франко (найлучше
погодження порозуміння) до: Адміністрація часопису "Дѣло"
ул. Галицька, Ч. 44.

Небавомъ розпочинається II-їй піврікъ, а взглядно III-тій чвертьрікъ сегордічного видавництва "Дѣла".

Просимо П. Т. Предплатниківъ поспішити съ предплатою і вирвианіемъ довговъ, бо наша Редакція, якъ і кожа друга, съ початкомъ півріку має падієнно великий видатки, — а все мусить платити готовкою.

ШКОЛЫ НАРОДНІИ И ИХЪ ВПЛИВЪ на бытъ матеріальныи краю.

VIII.

Мы вже видѣли, що школницество, если оно має осягнути цѣль удоосконалення і образовання людности, если має приносити пожитокъ, — то не повинно замыкатися въ границахъ твісної рутини, мусить покинути убиту дорогоу доктринеризму і старого педантізму, а ступити на дорогу практичну, дорогу житя.

По довговъ часѣ, по многихъ бтозахъ рѣшилася наконецъ комісія школьна, а за нею і соймъ — учинити крокъ напередъ.

Вже референтъ п. Черкаскій піднѣє: "Потрібнимъ вдавалося учинити ржжницю межи школами сельскими і мѣскими, видѣвша, що потребы одної і другої людности суть бтмѣнній. То-жь нова ухвала до уставы розріджня школу людову сельску, маломѣтску і мѣску. Толькъ остатни має приготовляти до гимназії, а першій мають дати для кметя і маломѣтчання скромну але заокруглену цѣль вѣдомостей елементарныхъ, а при томъ способити до практичныхъ заводівъ."

Крокомъ тымъ многій урадувалися, обіцюючи собѣ много хбсна въ школы і п. Романчука піднѣє яко бесѣдникъ генеральній, що "ведя нової уставы мають бути въ школахъ уваглядненій не толькож наукі формальній чи абстракційній, але власне і реальній потребы селянъ і маломѣтчанъ; въ школахъ має народъ познакомитися съ тымъ, що въ его жити щоденномъ, въ его господарствѣ, въ его обывательскомъ жити потрібне і пожиточне. Тымъ захочений вачне вводити школы."

Признаюся, що того оптимізму не подѣлю, і то въ причинѣ:

а) въ взгляду на уставу; б) въ взгляду на краеву раду школьну; в) въ взгляду на учителівъ.

До а). Вже устава мене не задовольняє. Побачмо, що она для сельської школы приписує. Предметами науки въ школѣ ввичайній людовий суть:

а) релагія, читанье и писанье;

б) языкъ викладовий, а взглядно такожъ другій языкъ краевый;

в) рахунки въ сполученю съ вѣдомостями

о найпростѣйшихъ формахъ геометричныхъ;

г) найприступнѣйшій для учениковъ і найважнѣйшій вѣдомости въ исторії натуральної, фізики, географії і исторії съ особливымъ уваглядненемъ краю родинного і монархія австрійско-угорской, а такожъ конституційного устрою державы;

д) рисунки, сльвъ;

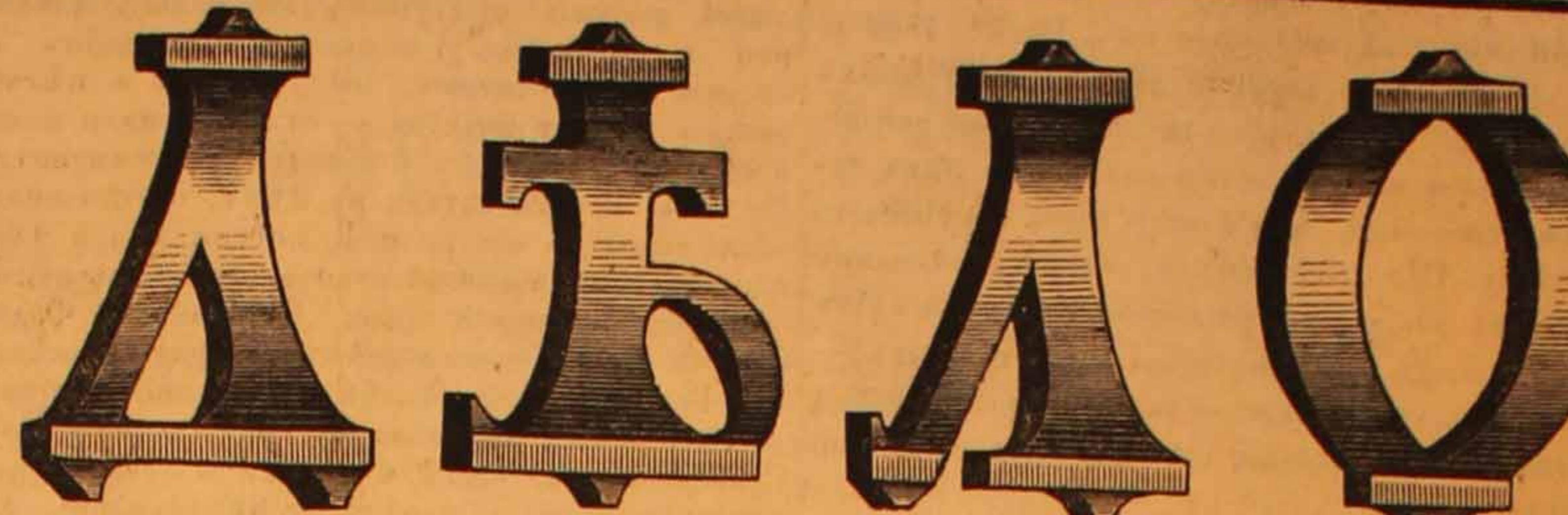
е) роботы ручній, особливо для дѣвчачь, не включаючи роботы ручныхъ для хлопчакъ;

ж) гимнастика, яко предметъ обовязковый для хлопчакъ;

з) языкъ нѣмецкій, де больше, якъ три класи.

Вже въ того видно, що дѣти сельській будуть зновъ перетяжено рѣчами, съ житиємъ практичнимъ менше въ звязи стоячими.

Вже при точцѣ б) вивязалася дискусія, которая повышшу обану потвердждає. П. Антоневичъ сказавъ: "Тѣшуся въ того проекту, бо дає намъ то, чого мы б'є початку жадали, щобъ учену читати, писати, рахувати а прочай часъ ужити въ огородѣ, садѣ, пасѣнѣ — а если можна, при варстатѣ школьномъ... Всѣ педагоги вгодилися, що толькі той языкъ мо-

Предплати на "Дѣло" для Літерії:		для Россіи:
на ціймі рбкъ	12 кр. на ціймі рбкъ	12 рубл.
на п'ять року	6 кр. на п'ять року	6 рубл.
на чверть року	3 кр. на чверть року	3 рубл.
за подл. "Бібліотеки":	за подл. "Бібліотеки":	
на ціймі рбкъ	16 кр. на ціймі рбкъ	16 рубл.
на п'ять року	8 кр. на п'ять року	8 рубл.
на чверть року	4 кр. на чверть року	4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:	
на ціймі рбкъ	5 кр. на ціймі рбкъ	5 рубл.
на п'ять року	250 кр. на п'ять року	250 рубл.
на чверть року	125 кр. на чверть року	125 рубл.
за подл. "Бібліотеки":	за подл. "Бібліотеки":	
на ціймі рбкъ	19 кр. на ціймі рбкъ	19 рубл.

же бути въ школѣ викладовимъ, который есть языкомъ той молодѣжи, которая до школы ходить. Роблю для того додатокъ: щобъ при уступѣ б) додано: "а въ школахъ сельскихъ тогда, если языкомъ другимъ бодай трета часть учениковъ говорить". Проектъ бо не вітступає бѣднѣйшої практики и вимагає, щобъ учену языка викладового, а кромѣ того другого языка краевого. Станеся то, що дѣялося до теперъ".

Обаву туло вилежити подѣляти тымъ бѣльше, що въ арт. 4. § 4. уступѣ 3. проекту сказано: "Учитель буде взвертати увагу учениковъ на головній власади граматичної будовы языка и получить съ тымъ отповѣдній вправы". Ото-жь знову переважна часть часу въ уживає на тое: a jak ty to poprawnie powiesz po polsku?!"

Автоневичъ поперъ толькі одинъ Полякъ Попель, посолъ краковскій; противъ него виступивъ князь Сапіга съ аргументами, который самъ собѣ суперечили. Разъ сказавъ: "Жадати, щобъ дѣти не училися двохъ языковъ, въ кортихъ родилися, который розумѣють бѣдь колыски..." а потому говоривъ: "часто случається, що Русинъ женится съ Мазуркою, то и ожидитися не потрафивъ-бы..."

Не вінаю, чи сто родиться съ двома языками, але если Мазуръ и Русинъ досконало себе розумѣють, чи-жъ треба граматики польсковъ, щобъ Русинъ мѣгъ женитися съ Мазуркою?

За княземъ говоривъ референтъ п. Черкаскій і запытавъ: "що то значить: ваглідно? То значить, що другій языкъ не есть завсѣгди и всюди безъусловно предметомъ науки въ звичайнихъ школахъ людовихъ, а толькъ тамъ, де того вимагає потреба, або де того домагається устава".

Якъ ті слова розумѣти, учить практика. На Мазурахъ не учать по руки, бо того не вакає устава; на Руси противъ уставы веюди кажуть учили по польски, бо того має вимагати потреба. Ото-жь, де не вистарчавъ устава, тамъ до помочи беруть потребу.

Не будемо розбирати всѣхъ предметовъ науки, але скажемо, що гімнастику пожиточнѣше могли-бы заступити роботы ручній при варстатѣ, і т. д. Тіи однакожъ поставлено толькъ для дѣвчачь, позоставляючи роботы ручній для хлопчакъ воли учителя, — якъ коли бъ панчоха бѣльше значила, якъ колесо... Ту же видно, якъ мало можна сподѣватися въ устави.

До б). Що до краевої ради школьної не хочемо приписувати її злони воли, але она вложена въ граматиковъ, рутенистовъ... потреба народа не знає. Не досить написати уставу, треба ще хотѣти и знати єї виконати. Въ Арт. 4. сказано такожъ: "Рада шк. краєва припіше застосованій до вимоговъ книжки". Отъ часу свого урадовання таї рада не постарається навѣть о читанку для школъ повтарюючихъ. Коли я въ 1878 роцѣ зробивъ той замѣтъ въ соймѣ, отповѣвъ членъ ради п. Савчинській: "Коли-бъ менѣ казали написати таку книжку, я не потрафивъ-бы, я не знаю потребу люду". Вже знову отъ 1878 року минуло шѣсть лѣтъ, а читанки якъ не було, такъ нема. Чи мають школы и на практичній книжки такъ довго чекати? Коби не було за позно. Бо коли нашъ людъ встане възвутый въ землѣ, тогдъ и реформа не поможетъ.

Отъ вами задача для сойму и ради школы, — ратувати край доки часъ.

До в). Важнѣйшою рѣчю будуть ручній вправы на селѣ, если будуть добре покермовані, але кто ними буде кермувати? О реформѣ учителської семінарії нема мовы. Кандидаты на учителівъ не способлються до ручныхъ роботъ, вправы въ тихъ роботахъ бѣдь не вимагаються, а однакожъ тутъ належало-бы початокъ робити, якъ-бъ хотѣли справу приспѣшити.

Вже въ того видно, що дѣти сельській будуть зновъ перетяжено рѣчами, съ житиємъ практичнимъ менше въ звязи стоячими.

Вже при точцѣ б) вивязалася дискусія, которая повышшу обану потвердждає. П. Антоневичъ сказавъ: "Тѣшуся въ того проекту, бо дає намъ то, чого мы б'є початку жадали, щобъ учену читати, писати, рахувати а прочай часъ ужити въ огородѣ, садѣ, пасѣнѣ... а если можна, при варстатѣ школьномъ... Всѣ педагоги вгодилися, що толькі той языкъ мо-

же бути въ школѣ викладовимъ, который есть языкомъ той молодѣжи, которая до школы ходить. Роблю для того додатокъ: щобъ при уступѣ б) додано: "а въ школахъ сельскихъ тогда, если языкомъ другимъ бодай трета часть учениковъ говорить". Проектъ бо не вітступає бѣднѣйшої практики и вимагає, щобъ учену языка викладового, а кромѣ того другого языка краевого. Станеся то, що дѣялося до теперъ".

Обаву туло вилежити подѣляти тымъ бѣльше, що въ арт. 4. § 4. уступѣ 3. проекту сказано: "Учитель буде взвертати увагу учениковъ на головній власади граматичної будовы языка и получить съ тымъ отповѣдній вправы". Ото-жь знову переважна часть часу въ уживає на тое: a jak ty to poprawnie powiesz po polsku?!"

Автоневичъ поперъ толькі одинъ Полякъ Попель, посолъ краковскій; противъ него виступивъ князь Сапіга съ аргументами, который самъ собѣ суперечили. Разъ сказавъ: "Жадати, щобъ дѣти не училися двохъ языковъ, въ кортихъ родилися, который розумѣють бѣдь колыски..." а потому говоривъ: "часто случається, що Русинъ женится съ Мазуркою, то и ожидитися не потрафивъ-бы..."

Не вінаю, чи сто родиться съ двома языками, але если Мазуръ и Русинъ досконало себе розумѣють, чи-жъ треба граматики польсковъ, щобъ Русинъ мѣгъ женитися съ Мазуркою?

Автоневичъ поперъ толькі одинъ Полякъ Попель, посолъ краковскій; противъ него виступивъ князь Сапіга съ аргументами, который самъ собѣ суперечили. Разъ сказавъ: "Жадати, щобъ дѣти не училися двохъ языковъ, въ кортихъ родилися, который розумѣють бѣдь колыски..." а потому говоривъ: "часто случається, що Русинъ женится съ Мазуркою, то и ожидитися не потрафивъ-бы..."

Не вінаю, чи сто родиться съ двома языками, але если Мазуръ и Русинъ досконало себе розумѣють, чи-жъ треба граматики польсковъ, щобъ Русинъ мѣгъ женитися съ Мазуркою?

Автоневичъ поперъ толькі одинъ Полякъ Попель, посолъ краковскій; противъ него виступивъ князь Сапіга съ аргументами, который самъ собѣ суперечили. Разъ сказавъ: "Жадати, щобъ дѣти не училися двохъ языковъ, въ кортихъ родилися, который розумѣють бѣдь колыски..." а потому говоривъ: "часто случається, що Русинъ женится съ Мазуркою, то и ожидитися не потрафивъ-бы..."

Не вінаю, чи сто родиться съ двома языками, але если Мазуръ и Русинъ досконало себе розумѣють, чи-жъ треба граматики польсковъ, щобъ Русинъ мѣгъ женитися съ Мазуркою?

Автоневичъ поперъ толькі одинъ Полякъ Попель, посолъ краковскій; противъ него виступивъ князь Сапіга съ аргументами, который самъ собѣ суперечили. Разъ сказавъ: "Жадати, щобъ дѣти не училися двохъ языковъ, въ кортихъ родилися, который розумѣють бѣдь колыски..." а потому говоривъ: "часто случається, що Русинъ женится съ Мазуркою, то и ожидитися не потрафивъ-бы..."

Не вінаю, чи сто родиться съ двома языками, але если Мазуръ и Русинъ досконало себе розумѣють, чи-жъ треба граматики польсковъ, щобъ Русинъ мѣгъ женитися съ Мазуркою?

Автоневичъ поперъ толькі одинъ Полякъ Попель, посолъ краковскій; противъ него виступивъ князь Сапіга съ аргументами, который самъ собѣ суперечили. Разъ сказавъ: "Жадати, щобъ дѣти не училися двохъ языковъ, въ кортихъ родилися, который розумѣють бѣдь колыски..." а потому говоривъ: "часто случається, що Русинъ женится съ М

датку домового и умерщины. Я боронивъ всѣхъ
тыхъ справъ „*nie dla was, ale dla siebie*“.

Ще одну важну справу мушу згадати. Нынѣ, коли я маю 10 моргвъ грунту и хату, плачу за 30 зр. податку, — а коли все то продамъ и возьму 3000 зр., то вже тогды не плачу нѣчого. Отже поднесено було, щобъ наложити податки на цѣнній паперы и акціи. Дальше мушу поднести старанье нашихъ словъ о то, щобъ духовенство дostaло большу платню и могло жити отповѣдно до своего становища. И ще одно. Отъ кольканайцяти (?) лѣтъ мaeмо въ краю школы. Користь зъ нихъ велика (?), але край бѣдный и треба старатись, щобъ школы тѣ якъ найменше коштували. Отже и выступили мы въ соймъ противъ пышныхъ будынковъ школьніхъ, до якихъ хлопска дитина не привыкла, а котрѣ громаду богато коштують.

Дякую вамъ за такъ численный (?)
зборъ, — але буду ще бѣльше вдоволеный,
коли мене о що дешо будете пытати, щобъ я
отъ васъ дечого навчився. Отъ часу, коли вы-
бираєте пословъ, есть се перше того рода зѣ-
бранье. Небожчикъ Кшечуновичъ нѣколи не
мавъ часу, занятый бувъ ираціями, — чому о.
Шведзицкій, що передъ нимъ ту бувъ по-
сломъ, нѣколи не скликавъ васъ на справовда-
нье, — сего не знаю.“

Тымъ „Seitenhieb-омъ на Русина закончилъ п. Абрагамовичъ свою бесѣду. Бесѣда принята була гробовою мовчанкою. Ажъ по хвили выступивъ Митро Зелинський, господарь въ Рудна и по колькохъ словахъ признаня для величезныхъ праць п. Абрагамовича сказавъ: „Лиши одно хотѣвъ-бы я знати: для чого то панове тамъ у Вѣдни выключили Галичину въ підъ того нового права школьнаго, що де бѣльше дѣтей якоись народности, тамъ и учитель має бути такои самої народности? Въ тѣмъ наші послы дуже помилилися. Для чого у насъ не має бути, що де въ громадѣ бѣльше Русиновъ, тамъ и учитель щобъ бувъ Русинъ, а де бѣльше Поляковъ, тамъ нехай буде Полякъ? Намъ за наші гроші дали учителя Поляка, котрый навѣть не розумѣвъ, що дѣти до него говорили. Чи-жъ бнъ мігъ ихъ навчити! Побувъ бнъ два роки, привчився за той часъ отъ дѣтей рускої мовы — и тогды єго взяли отъ насъ. Дали на єго мѣсце учительку, — зновъ то само. Мои дѣти четыри роки ходили до школы и не то що нѣчого не навчилися, але ще й бесѣду собѣ побаламутили. Насъ школа коштує, а хбсна зъ неї нѣякого, — такъ якъ бы гроші въ болото кинувъ. Отже-жъ, якъ кажу, дуже обмилилися наші послы, виймаючи Галичину въ підъ тои уставы“.

На ту бесѣду п. Абрагамовичъ троха
вмѣшивався, але швидко зобравшися на отвагу и
скрутивъ ось якъ: „Такого закону, щобъ до
русихъ селъ мали бути посыланій учитель
Поляки — нема. Языкъ рускій есть такъ само
обовязуючій, якъ польскій. Коли у васъ такъ
сталося якъ кажете, то зле сталося, такъ не
повинно бути. Ту не вина закона, але
тыхъ, що нимъ орудують“.

Дальше заговоривъ одинъ выборецъ Русинъ ломаннымъ польскимъ языкомъ о довгой процедурѣ судовой, — се запытанье збувъ п. Абрагамовичъ своимъ звычайнымъ „*jest pada sieja*“.

менно регуляція податку грунтового, при ко-
трой, якъ выказано було въ „Дѣлѣ“ 1882 р.
(ч. 18), п. Абрагамовичъ давъ грунты своихъ
выборцѣвъ и селянъ ошацувати далеко выше,
нѣжъ свои власнї, и переваливъ на нихъ та-
кимъ способомъ найбѣльшу часть грунтового
податку. Що опосля бнъ въ соймѣ промовлявъ
противъ невластиво розписанихъ аркушиковъ
податковыхъ и належитостей екзекуційныхъ,—
се справы не змѣняє,— тымъ бѣльше, що тая
некоректнѣсть урядова такъ само дотыкала его,
якъ и селянъ.

Всѧ проча благодати, о якихъ говоривъ п. Абр., — се майже самы обѣцянки. Тай то який обѣцянки! Щобъ селянамъ не можна було грунты задовжувати. П. Абр. знає, що говоритъ, але що выборцъ его не знали донесlosti его слівъ, се певно. А м'яжь тымъ устава о незадовжуваню селянськихъ грунтovъ зна- чила-бъ не що інше, якъ знесене гипотеки на селянськихъ грунтахъ, т. в. цѣлковите об- нижене ихъ вартости, а черезъ те побольше- нье конкуренціи, т. в. безмърне подвигене вартости паньскіхъ грунтovъ! Господи, який добродїй сельского народа той п. Абрагамо- вичъ, — довѣрія у хлоївъ домагаєся, а самъ отверто говоритъ, що працює „*nie dla was, ale dla nas*“.

Впрочемъ мы простили-бъ п. Абр. єго
баламутній толкованія о правиці и лѣвиці, о
прямыхъ и посередныхъ (нѣ-бы то доброволь-
ныхъ податкахъ) и цѣлу Zukunftsmusik того,
что то „мы“ ще колись для краю зробимо, —
але ради-бъ знати, длячого то бнъ не пôднѣсь
такихъ ухваленыхъ правицею податкôвъ, якъ
отъ нафты та заробку навѣть у слугъ, чому
не пôднѣсь такихъ справъ, якъ справа Каминь-
скаго и желѣзницѣ повнôчнои. Адже все те
було-бы чей цѣкаве для выборцѣвъ, далось-бы
выложити популярно и — характеризувало бы
чай-же досыть добре, якъ то „мы“ заходимось
коло добра народа. И якимъ чоломъ мôгъ п.
Абрагамовичъ замяти интерпеляцію М. Зелинь-
скаго о вынятие Галичины зъ пôдъ приписовъ
новелѣ шkольнои? Адже именно о те пытались
Зелиньскій, — а п. Абрагамовичъ насупротивъ
того твердить, якъ коли-бъ не разумѣючи, о
що йде дѣло, що такои уставы, котра-бъ ве-
лѣла въ рускій села слати учителївъ Полякôвъ,
нема. Але есть устава, котра се дозволяє, котра
того не забороняє, и котру польскій послы у
Вѣдни именно въ томъ напрямѣ не позволили
ограничати. Чи п. Абрагамовичъ того не знає,
— чи нарочно збаламутивъ своихъ выборцѣвъ
що нѣякои такои уставы нема!

Та годъ! Мы знаемо, що отъ п. Абр. на
тѣ и тымъ подобнї питанї отповѣди не добѣ-
мось. Звѣстный кодексъ моральный кн. Са-
пеги обовязуе и его. До чого доведе таке по-
ступованье — побачимо. Але въ львовскомъ
округѣ выборчомъ роля п. Абрагамовича не
шидко скончится, коли большостъ тутешныхъ
выборцѣвъ не проявить больше политичної
дозвѣлости, нѣжь тѣ, которыхъ мы оногды ба-
чили на зѣраню. Деякї дрѣмали, другї вы-
глядали такъ, якъ коли-бѣ отбували тяжку
паншину; — зато при гостинѣ всѣ (кромѣ

Precz z Rusinami!

Подъ тымъ окликомъ отбувалися выборы
до радъ повѣтовыхъ на нашомъ Подолью, въ-
давна славномъ въ свои русинофобіи. Испанія
Франція, Бельгія и Нѣмеччина мають такоже
закутки, ослаленій идіотичнымъ фанатизмомъ
своихъ мешканцѣвъ; въ Австріи славный зи-
того Зальцбургъ, а въ Галичинѣ есть такимъ
гнѣздомъ ось — наше гарне Подолье, котрого
шляхта, по наибѣльшой части руского рода
отзначуясь, якъ всѣ перевертнѣ, фанатичною
ненавистею вѣры и народности, бѣ которыхъ
предки ихъ въ злыхъ часахъ отступили.

Наслѣдокъ — якъ звычайно: де найбольше переслѣдованье, тамъ найбольшій патріотизмъ; то-жъ и наше Подолье есть отчиною многихъ нашихъ знаменитыхъ патріотовъ рускихъ, якъ Борисѣвичъ, Качала, Галька, Барвінський, Сѣчиньскій и родина Федоровичъ въ одина родина шляхотска, котра осталася вѣрною церкви и народнымъ традиціямъ. На ту ю то родину особенно бувъ вымѣреный вердиктъ „Vehты“ шляхотской при послѣдніхъ выборахъ. За тое, что п. Володиславъ Федоровичъ, бувшій голова „Просвѣты“, осмѣлился принятии участія въ депутаціи до цѣсаря противъ загарбаня нашихъ монастырївъ Єзуитами, постановилъ подольский шляхтичъ „eip Ехемрел statшіген“ П. Володиславови Федоровичу не могли нѣ

чого зробити, бо днъ вже ще передъ двома роками виступивъ въ рады державної и здѣ всѣхъ товариствъ, кружківъ и касинъ шляхотекихъ, не убѣгався о нѣяки посады та достоиньства, — отже не мали можности що-небудь ему отобрati або отмовити. Не можучи помститися на нѣмъ, постановили помститися на его родинѣ, котрои многі члены занимали поважній становища въ политичнѣмъ житю нашого краю. П. Николай Федоровичъ бувъ членомъ сойму и рады повѣтвої Горлицкої; п. Алойсій Федоровичъ бувъ довголѣтнімъ маршалкомъ рады повѣтової Скалатскої; п. Тадей Федоровичъ бувъ вице-маршалкомъ рады повѣтової Збаражскої, въ котрой помимо свого молодого вѣку бувъ душою цѣлого горожанського руху; п. Казимиръ Федоровичъ бувъ членомъ рады и выдѣлѣвъ въ Тернопольскому, а наконецъ п. Володиславъ Федоровичъ бувъ, якъ вѣдомо членомъ рады державної, головою колькохъ товариствъ, и пр.

Отже при новихъ выборахъ до радъ повѣтowychъ „ржондъ моральний“ выдавъ паролю — не допустити нѣгде нѣ одного Федоровича и при оклицѣ „Precz z Rusinami“ виключити ихъ отъ всякої участі въ житю публичнѣмъ. Въ Скалатскому, де п. Алойсій Федоровичъ бувъ колькома наворотами маршалкомъ, усунено его не только въ маршалка, але на перекрѣ принятому звичаєви, що бувшого маршалка выбираєся до выдѣлу, де бодай для информаціи есть онъ конче потрѣбнымъ, — усунено его навѣть въ рады повѣтової, мимо того, що селяне були за его выборомъ. Они дуже обставали за его выборомъ, бо мали велике довѣрїе до его совѣтности и безсторонности, але онъ самъ представивъ имъ, що всякий упбръ остане безъ наслѣдку, — и справдѣ выбрано до выдѣлу самыхъ любыхъ „ржондови моральному“, якъ впрочѣмъ всюди при послѣдніхъ выборахъ.

руху признано самостїйне становище, такъ и другої сторони праса ческа въ особливо польській критикуючи статутъ организаційный и доказує, що характеръ централізаційный и доказує, що становища его стоять въ суперечності съ національными бажаннями и духомъ конституції. Межи польскими часописями одинъ лиши „Свѣт“ видить въ статутѣ позитивный добутокъ централізації отнесла хочь въ часті побѣду надъ непріязніми факторами. — Зъ постанової статуту належить поднести, що языкомъ урядовыи, службовыми есть нѣмецкій, а лиши дирекціи руху въ Галичинѣ мають въ кореспонденціяхъ съ властями краевыми уживати языка польскаго. — На поданя, внесеній до дирекції руху сторонами приватными або властями автономичными въ языцѣ краевомъ, мають отповѣдати въ тѣмъ самомъ языцѣ (такожь въ рускомъ). — Те саме относится такожь въ оголошень, котрѣ маються выдавать въ языцѣ нѣмецкому и въ языкахъ краевыхъ. Що до обелювання центральної дирекції, то она має криміннихъ правъ застережене такожь право кримінання урядниківъ, и се именно подносять авторитеты яко слабу сторону статута. — Дуже важна роля припала посля статута Железничної ради, котра складається зъ 50 членовъ: 14 зъ вихъ наше министерство, 24 предкладають палаты та говельній а 12 рады культуры краевої и корпорації економичнї (товариства господарські).

(Рескриптъ въ справѣ урядового языку „Дальматії“) выклікавъ інтерпеляцію зъ стороною Италіянцівъ, въ котрихъ имени пос. Месса пытаувавъ президента Войновича, чому сей рескриптъ отчитаний лиши въ хорватской мовѣ. Кроме того интерпелювавъ Месса президента ватской мовѣ списаний. — Войновичъ отповѣдому, що онъ отчитавъ рескриптъ лиши въ хорватской мовѣ, бо въ такої мовѣ писано.

Въ Збаражскому усуненіе п. Тадея Федоровича, маючого дуже сильну опору въ селянахъ, котрый єго якъ свого дуже ревного зашитника боронили, не пойшло такъ легко и мало не прійшло до поваленя выборовъ. Посоль о. Стефанъ Качала, єго братъ о. Андрей и посолъ о. Сѣчињскій, довѣдавшия о несогодѣнномъ поступку збаражской шляхты супротивъ п. Тадея Федоровича, написали заразъ ділъ, що зложать свои мандаты, щобъ ємъ зробити мѣсце. Жертви тои однакожъ п. Тадей Ф. не принялъ. Заїздѣсть и завзятостъ збаражской шляхты дойшли до того, що на вѣть двохъ умѣреныхъ шляхтичївъ, пп. Зелиньского въ Воробѣївки и Мечковскаго въ Терпиловки, котрый взяли въ оборону Тадея Ф.—а, представляючи, що не треба усувати найлучшої силы повѣта и що хоть п. Тадей Ф.—ичъ есть патріотомъ рускимъ, нѣколи противъ Поляковъ непріязно не выступавъ, — выключили за то, що „trzymaja z Rusinami“.

Подѣло поступили и съ п. Казимиромъ Федоровичемъ въ Тернопольскомъ, хоть п. Казимиръ нѣколи до политики не мѣшивався и въ остававъ въ найлучшихъ относинахъ до шляхты въ своей околицѣ.

Такъ то шляхта польска починає що-разъ бѣльше братися до репресалій — за те, що ктось смѣє боронити того, що кождому честному чоловѣкови найдорожче и найсвятѣйшевѣру и народнѣсть. Мы пригадаемо тымъ памъ слова ихъ власного историка Морачевскаго, котрый пишуучи о тѣмъ, якъ Казимиръ Великій обертаў церкви рускї на латиньскі костелы и якъ князъ Дашко въ Перемышилія Данило въ Острога покликали противъ немъ въ помочь Татаровъ — каже: „Nikczemnusy tylko ludzi nie obchodzi poniżenie ich religii i pradowości.“

Мы Русины за численній и стоимо на з
надто широкой подставѣ, щобъ насъ можи
въѣсти. Але коли кто, то шляхта польска и
Руси такъ нечисленна, — що можна бъ ск
зати, що народъ нашъ есть шляхтою лип
такъ, якъ перцемъ посыпаный, — не повинн
бы братися до репресалій, бо той способъ б
ротьбы мÔгъ-бы статися для шляхты самои
найнешасливѣйшимъ, въ хвили, коли оберне
карта исторіи...

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія.

(Статутъ организаційныи державныхъ ж
льзниць.) Вѣстникъ законовъ державныхъ огол
сивъ дня 27 н. с. червня въ формѣ розпорядже
министра торговлѣ статутъ организаційный заря
державныхъ желѣзниць. Головній постановы се
розпорядженя, котре належить уважати резул
татомъ довгихъ пересправъ межи правительство
зъ однои, а польскимъ клюбомъ, взглядно тако
послами ческими въ радѣ державной, зъ друг
стороны, — относятся до руху и будовы дѣ
жавныхъ желѣзниць, становища и обсягу дѣла
генеральнои дирекціи и дирекцій руху, якъ
коожь до урядового языка и складу желѣзнич
рады. — Всѣ органы працы ведуть надъ с
справою дуже оживлену дискусію и всѣ безъ в
емку подносять незвычайну вагу и досягло
сего урядового акту, хочь розумѣєся, коїда от
рона заняла въ оцѣненю его отмѣнне станови
ще. — Якъ зъ однои стороны газеты централ
истичній въ родѣ „N. fr. Presse“ добавчаютъ
згаданому розпорядженю побѣду принципу дец
трализаціи и подносять крикъ, що дирекція

руху признано самостоятельное становище, тає що
другою сторону праса ческа в особливо польські
критикуючи статутъ организаційный, замінила що
характеръ централизаційный и доказує, що та
становы его стоять въ суперечности бъ наци-
ональными бажаннями и духомъ конституції.
Межи польскими часописями одинъ лиши „Союз-
тиki польского клубу“ и доказує, що справа ю
централізації отнесла хочь въ часті побудуван-
непріязними факторами. — Зъ постановъ статуту
належить поднести, що языкъ урядовыи въ
службовыи есть нѣмецкій, а лиши дирекція
руху въ Галичинѣ мають въ кореспонденції
съ властями краевыми уживати языкъ поль-
ского. — На поданя, внесений до дирекції Ради
сторонами приватными або властями и органами
автономичными въ языцѣ краевомъ, мають въ
отповѣдати въ тѣмъ самомъ языцѣ (тже въ
въ рускомъ). — Те саме относяться такожъ въ
ноголошень, котрій маються выдавать въ языцѣ нѣ-
мецкому и въ языкахъ краевыхъ. Що до обету
дѣланя центральної дирекції, то она має кри-
вания урядниковъ, и се именно подносять авто-
номисты яко слабу сторону статута.—Дуже ви-
роля припала посля статута желязничої ради
котра складається зъ 50 членовъ: 14 зъ нихъ ви-
нуне министерство, 24 предкладають палаты го-
говельний а 12 ряды культуры краевої и куп-
корпорації економичнї (товариства господарен-
(Рескриптъ въ справѣ урядового языка
Дальматії) выкликавъ интерпеляцію зъ стороною
Італіянцівъ, въ которыхъ имени пос. Месса и
пытувавъ президента Войновича, чому сей ре-
скріптъ отчитаний лиши въ хорватской мовѣ.
Кромѣ того интерпелювавъ Месса президента
чому протоколъ послѣдного заѣдання лиши въ хор-
ватской мовѣ списаний. — Войновичъ отповѣ-
 ему, що онъ отчитавъ рескриптъ лиши въ хор-
ватской мовѣ, бо въ таїй мовѣ получивъ про-
намѣстника. Що до протоколу заѣдання, то від
р. 1861 до 1870 бувъ звичай, що протоколы не
списувано лиши въ італійской мовѣ; отъ р. 1870 и
1884 списувано ихъ въ обохъ краевыхъ языкахъ
а часомъ лиши въ славянській мовѣ, хочь від
не подносили противъ сего вѣякнхъ замѣтій.
Позаякъ однакожъ соймъ великою більшостю
рѣшивъ, що хорватска мова має бути мовою уро-
довою дальматинського сойму, то належало ві-
рѣшеніе респектувати. Протоколъ сего заѣдання
на котрому запало згадане рѣшеніе, существо-
подписане вице-президентомъ и секретаремъ ви-
котичемъ, а позаякъ правительство приняло об-
протоколъ за важний, то видно, що онъ за-
списаний.

(Коалиція противъ антисемитовъ.) Публік
вѣстей, якій получила прагоска „Politik“ зъ Цензурою
ополучилися въ обохъ кечкеметокихъ комітатахъ
дѣ маются отбувати нови тѣонѣйша выборы въ
сойму, сторонництво либеральне и сторонництво
независимыхъ, щобы лише не допустить до
бѣды антисемитскихъ кандидатовъ. Коалиція
бохъ партій выдала на дняхъ ôгозву, въ котрой
подносится, что антисемиты ведутъ не лишь ро-
лигійну и расову борбу противъ жидовъ, но ю-
стуютъ такожь противъ интелигенціи и вѣро-
сти. Авторы ôгозвы взываютъ отже всѣхъ, що
лежить на серци добро краю, щобы голосующі
лишь на тыхъ кандидатовъ, которыхъ предложил
комитетъ сполученыхъ партій.

ЗАГРАНИЦЯ

Новый митрополитъ Чорногоры.

ры дѣланя середно-европейскихъ державъ, означитъ властиво Россіи, Австріи и Нѣмеччине на балканскомъ побѣостровѣ вправдѣ обнесен але то однакожъ, якъ каже „Нов. Время“, стоитъ на перешкодѣ, щобъ сї державы не рвализували тутъ съ собою, лишь ривализація повинна, якъ зновукаже та-жъ сама газета, въертатися на законной дорозѣ. Якъ ту погоди законну дорогу съ ривализацію? Вжель инакше, якъ лишь въ той способѣ, що цеодніи державы повинні на балканскомъ побѣостровѣ старатись такъ само, якъ и давнѣйше, когдѣ особна позыскати впливъ для своихъ дѣлъ не вольно имъ сего явно заявляти; тиѣ болѣше не вольно балканскимъ народамъ отири заявляти, куда они нахиляются, бо се звичай вже, що означена сфера дѣлань переступши отже и парушена найголовнѣйша точка згоди введеныхъ высше державъ. Що сей нашъ погоди не есть лишь догадкою а опираєся на дѣйствіи фактахъ, на се служать доказами: сербско-гарскій конфліктъ, ческо-польскій отношеніи, прагитація панславистична и пропаганды приславія, и найновѣйшій фактъ — вименованіе и троноліта Чорногоры.

трополита Чорногоры.

Сербско-болгарскій конфліктъ не може
чимъ инишимъ уважати, якъ лишь зоткшее
стремленъ Австріи и Россіи на балканскомъ
побѣостровѣ. Сербія, выключена отъ друже-
ніи Россіи, выступила въ сѣмъ конфлікта остро-
тивъ Болгаріи, за котрою стоять знову Россіи
лишь для того, что чула поза собою могу-
щего покровителя. Такъ само остро отозвѣла Болгарія
бо такожь чула за собою руку могучаго пра-
теля. Въ иишомъ случаю могло будо зриѣти
сего конфлікту до грѣзныхъ наслѣдковъ, чи съ-
зано: сферы дѣланя обмеженій, явно высту-
пне можна. Приватно можна въ Болгаріи рабо-
товаціи, прогнаному зъ Сербіи владицѣ Мехмеда
хочь-бы при помочи и за ініціативою рос-
сихъ подданыхъ; сего чай-же вѣкто зборонити
не може, такъ само якъ не можна зборонити
отрійскому цѣсареви запрошувати до себе чес-
кого короля; се законно и не тыкає обиди-
сферы. Незаконно есть, коли Поляки въ Чешії

Познані заявляють демонстративно свою дружбу, бо се нарушає сферу дѣлань Австрої въ Россіи, але коли Поляки въ Галичинѣ мають всякихъ свободу, се не толькъ не нарушає сферы дѣлань, але противно розширяє що сю сферу для Россії. Пропагувати явно панславизмъ и. пр. въ Австрої значило бы нарушати сферу дѣлань, будо бы отже незаконнымъ — и для того получасе Побѣдоносцевъ и другиі верховодиць россійскихъ панславистовъ налагати не мѣшати до такихъ рѣчей, ко-тры можна другимъ оставити; але ширеные православія хощьбы знову и. пр. въ Австрої есть яко рѣч совѣтъ зовсѣмъ законнимъ и не нарушає сферы дѣлань, а що случайно и Россія православна, то кто же самъ выновати? Такъ само незаконнымъ и нарушачиимъ сферу дѣлань будо-бы,наколи-бъ и. пр. Чорногора явно чи чотайкомъ шириви ворохобио въ Боснії и Герцеговинѣ, але коли они именує у себе митрополита, що-жъ въ тѣмъ може бути небезпечного або нарушачою знову тую же сферу?

Зъ такихъ и тымъ подобныхъ заключено можна дойти, дялчого чорногорскій князь именуєть на мѣсце помершаго въ Цетинії митрополита чорногорскаго Бисаріона — якъ-разъ про-гнаного въ Сербії владику Михаила. „Дніви. Варш.“ подав въ сїй справѣ що точнѣйши пояснили. „Передъ колькома днями — пише згадана газета — юсташъ Преосв. Михаиль, котрого сербське правительство прогнало, именованій митрополитомъ Чорногоры. Гадко покликана епископи-на, усуненого такъ беззаконно правительство въ короля Милана, прїйшла князеви заразъ по смрті цетинського митр. Бисаріона. Е. Пр. Михаиль зъ якою причини не мѣгъ отважитися принятии се завоевань. Онь хотять напередъ знати, якъ буде на се именованье глядѣти Россія. Въ Россії однакоже, якъ сего можна було сподѣватио, не спротивляють оему именованью. Въ звязи от-правою стоять такоже подорожъ россійского кон-зуа въ Вѣдни Губастова до Софії, де теперъ ми-трополитъ проживає. Ми не можемо инакше, якъ ишь ради повітати се именованье. Е. Пр. есть воопштнникомъ кіевской духовн. академії и якъ-разъ для сїї причини усунуло его сербське правительство, щобъ могло потому піддатиши вилы-зови Австрої. Але митроп. Михаиль заслугує на наше повне поважанье яко непохитній стовпъ православной вѣри на балканскомъ півостровѣ, яко священикъ, маючий середъ балканскихъ Сла-вянъ незвичайный вилыть, и для того якъ-разъ покликаний статися звязою межи всїми Славя-нами на балканскомъ півостровѣ.“

Россія. Зъ Лондону доносять, что россійске правительство не хоче допустити до неутралізаціи Єгипту доти, доки Россія не достане отпо-відної компенсації; Нѣмеччина, якъ кажуть, почи-ре жаданія Россії. Якъ звѣстно Россія вже бѣль дніго часу стремить до того, щобъ Дарданелли въ Босфорѣ була отвореній для сїї флоты на Чорнѣй мори и поновляє при кождой случайности сїї жаданія. — По поводу жидовськихъ погро-мій въ Ниж. Новгородѣ и въ декотрьхъ ще дру-гихъ сторонахъ Россії, настає Катковъ овально на те, щобъ вже разъ полагоджено жидовське пытанье въ Россії, бо поки се пытанье незадово-джене, оно все подає темнимъ масамъ случаїність давати волю своимъ грубымъ інстинктамъ. Онь есть того переконанія, що вѣтъ та погромы суть лише наслѣдками тайної агитації, котра користу-ється сумнимъ положенiemъ жидовъ, не маючихъ жадного опору въ законахъ. Катковъ дораджує, щобъ правительство поступало супротивъ винов-никовъ зѣ всякою безпощадностю и строгостю. — Зъ Подїї выходять жиды цѣльно масами до Америки. — „Моск. Вѣдом.“ называютъ сербско-болгарскій конфліктъ пробнимъ каменемъ добрыхъ отношеній межи Россією и Австроїєю, котрый вы-казавъ добру пробу.

Нѣмеччина. Кн. Бисмаркъ знову промо-вить, а его слово важке и значить много. По поводу французко-англійской угоды почали бути въ Нѣмеччинѣ вже лякатися нового союза тымъ бѣль, що въ послѣдніхъ часахъ зѣ рѣжніхъ причинъ се легко можна було допускати. Кн. Бисмаркъ въ буджетовій комісії въ четверть роз-вѣявъ всїю обаву и заявивъ, що „отношения Нѣ-меччини до Франції суть рѣвно такъ сердечній и новій добрій якъ и до другихъ державъ.“ Се за-явленіе мало ще и той добрий наслѣдокъ, що опозиція перестала ставити перешкоди для запо-моги пароходовъ, маючихъ улекшувати закладанье колоній. — Въ Ельберфельдѣ-Барменѣ заведено малъ стањ облоги. Мѣрую сю мотивує правительство сїї, що въ надренійськихъ провінціяхъ соціальн.-демократична агітація въ послѣдніхъ часахъ дуже взмоглася. Въ Ельберфельдѣ-Барменѣ пришло передъ колькома днями до бойкії тайными поліцістами и соціальн.-демократами, въ котрой послѣдній першій немало по-турбовали. — Въ Ліпску отбудеся незадовгіо пе-редъ судомъ державнимъ новый процесъ політическій. Судитися буде обжалований Антоанъ, посолъ и редакторъ зѣ Метцю.

Франція. Франція грозятъ новій клопоты въ Топкінії. Коля имено недавно французка ко-льона, призначена на залогу до Лянгъ-Сонта, ма-ширувала до сего мѣста, напали на ню регулярній войска и убили до 40 людей. Здаєсь однакоже, що мубо бѣль людей участию по сторонѣ фран-цузской, бо, якъ теперъ доносять, борба тревала дні и треба було зѣ Га-Новъ възврати два ко-рабль, щобъ забрали раненыхъ. Доси не знаєши, чи се було дѣйстно регулярній войска хин-нські, чи — якъ хинське правительство звініє — бѣль уїждачъ, котрой чи не хотѣли, чи бол-ливъ до Хинъ вѣртати. Французское правительство постановило не забирати зѣ Топкіну свои войска

а посолъ Патнотръ полутивъ приказъ жадати бѣль хинського правительства повної сатисфакції.

НОВИНКИ.

— И. Онишкевича „Рускомъ Бібліотеки“ томъ III-тий вже зовсѣмъ готовый; печатанье укочилюо вчера, а позавтра, т. с. въ четверть починоса роз-сылка предпілатникамъ. Цѣни за сей томъ въис-сить 2 зр. 50 кр., разомъ съ пересылкою (майже 27 листовъ печатныхъ, XLVI + 382 = 428 сторопъ). За оба попередніи томы (I и II-ї) разомъ 3 зр. Замовляти можна въ „Академ. Братствѣ“, улица Скарбковска 2. або за посередництвомъ рускихъ редакцій. Сими днями буде можна „Руску Бібліотеку“ дѣстати такожъ въ книгарникахъ: Старопіліїскїй и А. Альтен-берга (Ф. Г. Рихтера).

— Зъ великою хмары малъ дощъ. Огтаке и съ велікимъ процесомъ о розрухи шарварковъ въ Тернополи. У насъ народъ смирный, розруховъ нѣя-кихъ не видати, якъ по іншихъ краяхъ, — то-же и не диво, що у насъ леда викрикъ „абе“ або „гопай“, леда витовчене одного, двохъ біонъ — уважають вже за „розруху“, вже падуть отрѣлы, починоса арештованія и т. д. Процесъ въ Тернополи вже скончился и то такъ, якъ мы, судячи зъ опису т. зв. „розрухъ“ сподѣвалися. Зъ помѣжъ 31 обжалованыхъ засуджено провідника „розрухъ“, шевця Кулинського на 3 зр. ар-кary, а мѣщанина Пушака на 10 днівъ арешту — за переступлене оскорби сторожи безпечен-ства. Прочихъ двайцать девять обжалованыхъ вновнѣ увѣльноно, бо судії присяжніи признали всѣхъ невинними, а толькъ дѣтально Кулинського и Пушака потвердили вину переостуления черезъ оскорбу жандармовъ. Оборона защищиковъ дра Яцковскаго зѣ Львова и кандидата адвокатскаго п. Лошнева, нашого молодого земляка зѣ Тернополи, була дуже добра.

— Зъ Вашиловецъ пишуть намъ: У Вашківцяхъ отбуваються въ суботу дні 21 червня вибори въ борцівъ до сїму буковинського. На 700 управ-ній до голосовання, явилось 29 голосуючихъ (хороша ілюстрація того, якъ народъ виборами інтересує!). А що село наше замешкуютъ не лиши кореній селяни, але и іншіи вертovи людей, то не безъ интересу, здаєсь, буде дознатися, якъ именно кляса людей брала удѣль въ виборахъ, а якъ нѣ. Село числитъ 4700 душъ, а то: около 3500 Русиновъ гр. восточного вѣроисповѣдання, 500 римо-католиковъ, т. зв. „Поляківъ“, котрой попольскъ бесѣдувати не уміють, а говорять рускимъ языкомъ, около 550 Жидовъ и около 150 Русиновъ гр.-католиковъ, або якъ ихъ ту называють — Уніятовъ. Що до занята, чи тамъ спо-собу заробкованія, рѣб має ся такт: Русини православніи суть рольниками и то переважають на-захі, що мають власні хаты и господарства, частина же такихъ, що коморують и удережують зѣ дніго заробку при господарствѣ. У другихъ они называються „мужиками“. Римо-католики жилють такоже переважно зѣ господарства, по часті же суть ремѣсники (гончар, шевцъ, столяр, ковалъ и стельмахъ). Сї называються у другихъ: Поляки — „мѣщане“, и такимъ именемъ, особливо же „мѣщанами“ они и самі себе найрадше именують. Що до Жидовъ, то часті ихъ — малі купці, крамарѣ, часті же — таки лиши „жиды“. Межи Уніятами есть колькохъ ремѣсниківъ, колькохъ маленькихъ господарствъ, більша часті зновъ маленькихъ хадупниківъ, а прочі — бездомніи заробники. Представивши се, вергаю до тыхъ 29 голо-суючихъ, що мати образъ, вѣ якомъ от-ношено вновиць групи брали удѣль въ виборахъ. И такъ голосувало 10 православніихъ мужиківъ, 9 римо-католиковъ (5 Поляківъ а 4 то Нѣмцівъ то Чехи), 8 Жидовъ и 2 уніяты. Най-слабіше, якъ видимо, застуленій Русини православніи, бо лишь ихъ 10 явилось до голосовання и то маже старшина громадска: вйтъ (дворникъ), присяжній и ради, котрой, якъ такъ скажу, ехъ обіо при такихъ оказіяхъ бувають по часті для того, що мусятъ, по часті зновъ чуючи для себе якусъ поживу. Що же до виборахъ виборцівъ (котрой ту громада вибирає 9) то результатъ слѣдуючій: 4 православніи, (вйтъ, даскалъ-дякъ, и 2 присяжні), 3 римо-католики а 2 жиды. О мандатѣ на посаду до сїму въ тутешній повѣ-тѣ выборчомъ Становецкому убѣгаються межи ін-шима слѣдуючими панове: баронъ Мустаца (Румунъ), Морарь, ц. к. адъюнктъ суду, сынъ владики Андрієвича-Морара (Румунъ) и Гушкевичъ, частко-вий посыдатель зѣ окрестності. Судачи по пра-виборахъ (котрой подобно выпали и вѣ іншихъ селяхъ) для властивого люду, здаєсь, чи той чи другій кандидатъ — рѣвно душний. Маса ще не розбуджена спить сномъ мертвѣцкимъ тай нема-кою си пробудити!...

— Політический агітаторъ — кандидатомъ на епископа! Дописуватель до варшавської „Gaz. Pols.“ ч. 145 зъ 28 червня о. р. доносять, що побѣдъ еп. Дунаєвскаго и супрага Моравскаго виринувъ по-слѣднімъ часомъ ще третій кандидатъ на архієпископскій престолъ по пос. Верхнеліснікъ. Єсть нимъ кс. Калинка, маючій — якъ увѣрле дописуватель — „численніихъ“ сторонниківъ въ прави-тельственныхъ сферахъ вѣденськихъ и въ Римѣ! „Іменованіе знаменитого историка чотиролітнаго сойму було-бы дуже бажанымъ... бо, що найваж-ійше, кс. Калинка яко управитель руского ин-тернату, умѣвъ поведеньємъ повнимъ такту (= езутісткимъ) зъднити собї довѣріе Русиновъ (ого! се така правда, лякъ ракъ світи! — и для того, що занявши високе становище архієпископа львів-скаго, мубъ-бы бѣль, якъ котрой другій, зробити въ користь „jedności i zgody“ межи Русинами и

Поляками“... Такъ львівській дурисвѣть дурить Поляковъ закордонныхъ и — цензуру россійску...

— Якъ лицитууютъ у насъ селянъ? „Kurjer Lwowski“ подає слѣдуючій фактъ зъ повѣта рогатинського. Дні 6 червня о. р. лицитовано въ судѣ рогатинського реальностъ складаючися зъ 12 морговъ поля (мѣжъ тими 6 морговъ въ одній парцелі), хату, городъ и другій будинки господарскі — вѣтъ въ зовсѣмъ добромъ стаїб — поле навѣтъ съ засѣ-вами, за 580 зр. Все то було власностю Степана Магмета зѣ Жолчева, чоловѣка, котрой вже бѣль дозрівши, скіпъ на покрѣть довгу рутинального банку

Буда-Пештѣ заведено вже якъ найострійши пред-става осторожності. Всякій корабель, що прихо-дить до Терту зъ пристаней полуднією Франції або Альгіру, мусить бѣти 10-дніеву карантину, хочь-бы на нїмъ и вѣтъ були здоровій; въ іншому случаю карантинна назначена на 20 днівъ. До Пешту заказано привозити зъ Франції, Альгіру, Марокко, Триполиса и Єгипту всяку одѣжь, бѣль, старі лінви, шматы и т. п. Въ Римѣ будуть мусить всї французскій подорожній перебувати че-резъ три дні підъ шатромъ передъ мѣстомъ.

— Др. Юл. Пелешъ въдає въ застуਪтвѣ Проеов. еп. Сильвестра такій окружникъ: „Ч. 2012. Щоби на будуще усунути неправильне сти школою спо-магаючого фонду для свящ. вѣтві и сиротъ львів-ской архієпархії уплачуванье всякихъ датківъ на згаданий фондъ, рѣшивши митр. Одинакріатъ, на підставѣ ново-затвердженыхъ статутівъ товари-ства, не помѣщати на првходи тыхъ убѣгачівъ, котрой залишаються съ уплатами належачихъ датківъ, якъ звычайнихъ такъ и надзвичайнихъ, до згаданого фонду, если не вижають възможнімъ призовельнемъ на оплати ратальї и точнимъ оплачуваньемъ рати. Призовель на оплати ра-тами буде удѣляти митр. Конописторія лишь въ та-кихъ случаювъ, де неможнѣсть правильного пла-ченія буде доказаною оправдана. Скорше або поз-найшіше сплачуванье звычайнихъ датківъ за теку-чий часъ — не підпадає строгості сїї поста-нови.“

— П. Шифнеръ, директоръ галицькихъ почтъ и телеграфівъ, въменований тайнимъ совѣтникомъ.

— Въ Должанцѣ, підъ Тернополемъ, открыто дні 3 (15) червня читальню, до котрой заснованія найбльше причинився п. Федоръ Садовскій, та-мошний майстеръ столярскій. Мимо скоти зобра-лось въ умній отодѣлѣ О. Дм. Лучаковскаго зъ числомъ мѣсцевихъ господарствъ и господинъ замѣцько-вихъ сусѣдівъ, а такожъ прибуло на се торже-ство о. деканъ Ф. Бачинській зъ Козлова, о. Левицкій зъ Плотиць, о. Величковскій зъ Пор-кропини, др. Варвільській и І. Лопицькій.

— П. Іванъ Левицкій (Нечуй) гостить бѣль въ Львовѣ перебіжкою зъ Кишинева до Щавинць для поратовання здоровія. Любимый нашъ поїзд-пісатель маєши теперъ значно лѣпше, нїжъ минувшого року, а після виїзду побуть у Щавинці приверне ему вновнѣ здоровіе.

— Зъ Станиславова пишуть намъ, що тамошній Руспи, а передовѣсмъ рускї женщины устрою-ють въ слѣдуючу недѣлю бѣль ління прогульку на розкоши Галича. Проф. др. Іо. Шараневичъ обѣцяє приїхати до Галича и показати гостямъ вѣ-лької памятки нашого старо-княжого города.

— Пригадуємо, що завтра о 2 годинѣ по полу-дні отбудеся виїздачъ дѣвчатъ въ воспітніци Васи-ліянокъ у Львовѣ.

— Открытые філії „Народної Торговлї“ въ Перемышли, котре мало отбуваються въ пятницю сего тиж-дня, бѣль дѣвчатъ доперда въ четверть ти-дня слѣдуючого зѣ причини перешкодъ, якъ годъ було усунуты.

— Холера въ Тулона. Зъ Тулона надходить чимъ разъ сумнійши рѣбти; холера змагається, хочь на щасті ще не дуже сильно. Станъ помершихъ и хорыхъ въ Тулона представляється намъ, якъ слѣ-дует: Въ дніяхъ 26, 27 и 28 було хорыхъ на хол-леру 60, 80 и 84, а вѣтъ тихъ померло першого дні 6, другого 8 а третого 9. Що

począł ze Stanisława Koźmiana, narodził się z Aleksandra Wielopolskiego, umęczon pod Tadeuszem Romanowiczem, ukrzyżowan, umarł ale nie pogrzebion. Wstąpił do piekla (po drodze mu było), trzeciego dnia zmartwychwstania, wstąpił do „Czasu”, siedzi na prawicy Pawła Popiela, ojca wszezhmo- gącego, stamtąd przyjdzie kadzi żywym i umarłym. Wierzę w Stanisława Koźmiana, Święty „Czas” powszechny, w „Baranów” obcowanie, schweiggen-dów odpuszczenie, głupstwa zmartwychwstanie; szwindel wieczny. Amen.

Весті Апартхильні.

Зъ Апартхії Львівської.

На конкурс розписані: 1) Парохія Лука мала, дек. скалатского, надана приватного; 2) капеллян Якубівка, дек. жуківского, надана приват.; 3) капел Гуменець, дек. ширецького, надана приват. Речиці подавалися на всі ти три посади до 21 л. серпня 1884.

Соєтникомъ съ правомъ ношения одежи крылошаньской и экспозиторъ именований о. Мих. Заревичъ, парохъ зъ Рожнева.

Отпустку по 8 недѣль на купель получивъ о. Йосифъ Тиховичъ, парохъ зъ Хлѣбичина лѣсного.

Завѣдательство капел. Хомяковки (по смерти о. Павла Майковского) надано ехъ curriendo о. Володимиру Козловскому зъ Марковець.

Митр. консисторія вставляє до президи ц. к. намѣстництва о згоді на каноничну інституцію до оо. 1) Володам. Глинського на Підманастырь и 2) Леонтія Конергійского на Супранівку, дек. збарацького.

Зъ Епархії Перемышлької.

Отпустку для поратованія здоров'я получивъ о. Левъ Кміцікевичъ парохъ Малюкової Волѣ.

В пропозицію: На парохію Завадівъ, дек. яворівського, принятія оо. І. Ів. Гинілевичъ зъ Вижотъ, ІІ. Йосифъ Рейнаровичъ зъ Манастиря, III. Юл. Низовий зъ Яворова, 4. Юл. Волошиновичъ зъ Середиць, 5. Левъ Папічъ зъ Тулиголовъ, 6. Левъ Лазуркевичъ зъ Бенкової Вишні, 7. Викторъ Кравичъ зъ Залужа, 8. Ільяр Кудль зъ Ялового, 9. Мих. Калимонтъ зъ Манастирца, 10. Ів. Козакъ зъ Сінявки. — На парохію Чертець, дек. синодіцкого оо. І. Ів. Коштыцькій зъ Красної, ІІ. Ів. Ропицькій зъ Липи, III. Ів. Кривицькій зъ Сенькової Волѣ, 4 Волод. Вірецькій зъ Радошиць, 5. Дрт. Йосифъ Черлюнчакевичъ зъ Кракова, 6. Вас. Коцловський зъ Харинки, 7. Андр. Габля зъ Тырави сольної, 8. Йосифъ Федоновичъ зъ Лиска, 9. Мих. Венгриновичъ зъ Узлова, 10. Емил. Горницькій зъ Барича, 11. Левъ Сембріовичъ зъ Дошиць, 12. Ник. Боберський зъ Злоцького, 13. Ів. Париловичъ зъ Ростоки великої. — На парохію Бахуръ, дек. бѣрчанського, о. Йосифъ Мащакъ тамошній завѣдатель. — На капеллінії Болестрашічъ, дек. перемышльского, о. Ник. Вишневський тамошній завѣдатель. — На парохію Немирівъ, дек. любачівського о. Ів. Кобрикъ, сотрудник архікатедральний.

Увімненіе бѣть испиту конкурсового для получения бенефіціїї получила оо. 1. Юл. Платекъ, капеллян въ Татаражъ, 2. Викторъ Мазиковичъ, парохъ въ Денискахъ, 3. Вас. Лебедицький, парохъ въ Германовичахъ, 4. Емил. Бачинський, парохъ въ Макової, 5. Емил. Грушкевичъ, парохъ Наконечного, 6. Ант. Волосъ, парохъ въ Прилбичахъ.

Отпустку бѣть душпастырства для поратованія здоров'я получили оо. 1. Викторъ Ківеровичъ зъ Жапалова, деканъ олешицькій а заступництво въ веденію дѣлъ деканальнихъ поручено о. Івану Ванковичу, мѣстодекану; 2. Левъ Кміцікевичъ зъ Малюкової Волѣ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Ф. О. Аполонъ Прачковский, монахъ Ч. св. Василія вел. упокоювся 8 (20) червня въ гоштівському монастирі на „Яловій Горѣ”, въ 83 роцѣ життя, а 50 священства. Бувъ більшого часу звѣстнимъ екзамінованимъ професоромъ нѣмецького языка въ гімназії бучацькій и яко вислужений професоръ получивъ бувъ чинъ ігумена въ Краснопущ.

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— „Холопска комісія”, оповѣданіе Івана Франка, друковано сего року въ львівській „Зорі”, дочасно вже перекладу на польський языки и появилось въ фейлетонії послѣднього (26) числа варшавській „Правд-ы”. Переклад дуже удачный и за-для того характеристичній цѣхі оригиналу майже впovній задержаний.

Господарство, торговля и промисль.

— Станъ застѣбівъ въ вінницькій Галичинѣ. Страшна повѣнь, о которой звѣстно нашимъ читателямъ такъ зъ описей въ „Дѣлѣ” якъ и зъ другихъ часописей, задала нашимъ землякамъ тяжій ударъ. Вода забрала або вымuliла до тла сіно зъ сіно-жатій, збоже зъ поля и лишила по собѣ страшне спустощеніе. Всѣ околаць надъ Дністровъмъ и Сянімъ и ихъ доильными а по частіи и околиць надъ Прутомъ дознали великої шкоды. Черезъ незвичайній зливъ дознали шкоды навѣть тѣ околиць, де повѣнь зовсімъ не було. Ішениць и ячменя новильали майже всіоди такъ, що въ дуже многихъ сторонахъ можна сподѣватись ледве третої частіи зборки. Кромѣ сего що въ дея-котрихъ сторонахъ спали сильній грады и наростили такожъ не мало шкоды. Такъ вздовжъ Сяніу

коло Сінави, въ сторонахъ Жовкви, Кулікова и Рудокъ. Для 12 червня вінавъ градъ такожъ на пограничній чортківського и тereбовельського повѣтів коло Скомороза и Бачковець и наростили не мало школи. Дня 15 червня бувъ градъ знову въ Скварицѣ коло Золочеви и наростили много школи особливо на поляхъ селянськихъ и Скварицѣ; въ недалекомъ Княжу школа була вже менша. Въ половинѣ червня передѣтала въ многихъ сторонахъ т. зв. „шклярка” або „водна панна” которую разу всѣ уважали за саранчу. Комаха ся не має однакожъ нѣчого смільного съ саранчою и не есть шкодливко, противно она отась пожиточною виловлюючи въ воздухъ всілякі шкодливій комахи якъ многі оводи, мотыль и т. п. — Рѣдкъ, де не дѣткаула его повѣнь, держится добре. Пшениця по большої частіи черезъ зливу виллягла. Въ Золочевському кинулась ржа въ многихъ мѣсцяхъ. Банатка вже ся вилыпала. Жито ранне лѣшише; познѣшіе такожъ виловило, але слота и вѣтры вишили въ многихъ мѣсцяхъ цвѣтъ, чрезъ що колосье щербате. Ячмена по зливахъ вилыгали, познѣшій держаться лѣшише. Коло Рудокъ підѣльдає его червакъ. Овесъ майже всіоди добрый. Горохъ не конче удався. Бобъ и бобикъ добрій. Грецка донерва сходить; переважно хороша. Въика майже дуже добра. Кукурудза дуже буряномъ позаразастала; до поленя треба богато роботника; изъ раннішої въ загалъ виловили добрій. Конюшина почала кохатися, покоси буйній и добрій. Мішанка добра. Ленъ дуже хороший; коноплій такожъ. Картофель добре походили. Бураки по большої частіи мізерні, позаразастали буранами, въ Золочевському и коло Рудокъ мушка зѣїла. Розсады кашусты приймili добре. Хмель всюди хороший. Цѣна иде въ гору; въ послѣдніхъ часахъ плачено по 150 зр. за сотнарь. Кто скорше продає, стративъ. Гютюнъ въ Борщевському и Коломийському середній. — Сіножати мало дадуть сіна, хоч по дощахъ трава виловило; де була повѣнь, сіножати зовсімъ замулені. — Роботи дорожий и що разъ трудаїшіе о роботника іменно о пѣшого до поленя и підгортування картофель...

Переписка Редакції и Администрації.

Всч. З. П. въ Турю. Замовленій поты выслали мы ще 19 червня за послѣплатою (18 зр. 85 кр.) на адресу о. Василя Салагуба въ Устрикахъ, и до нынѣ не держали ще звороту грошій. Жадану „Правду” и „Проповѣдь” виловимо не бавомъ. Про иллюстроване виловане Шевченка дальнихъ вѣстей не мавмо. — Вп. О. С. въ Станиславовъ. Предплати Ваша кончиться 30 червня; за инсерать прийде 1 зр.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ 1009 (55—?) поручаетъ

Спеціальности и универсальний сред-
ства французскій и іншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ інші фирмъ оповѣщуваній.

(Надіслане.)

Нынѣ, коли папіроси чимъ разъ більше починають уживатися, треба якъ найбільше дораджувати купцямъ, щобъ якъ найбільшу звертали увагу на якость папіросовихъ бібуликъ. Наколи бібулика не добра, то и зъ найбільшого тютюну не можна зробити доброго папіроса. Жадна папіросова бібулика не даває такъ певної гарантії за абсолютну чистоту и пе- скодливість якъ французькій фабрикатъ „Le Houlton“ Сафелі-а-Нентуго въ Парижі — Найдокладній показується єз хемічніхъ розслідівъ, якъ робили професоры д-ри J. Pohl, E. Ludwig и E. Lippmann (всѣ въ Вѣдні). Результатъ сен анализу зложили сї познове въ урядово потверждженіе сертифікатъ слі- дуючого содержання: Свѣдоцтво: „Подписаній зая- влюють симъ на підставѣ точно ними предпринятого розслідування, що папіросова бібулика походяча зъ фабрики папіросовихъ бібуликъ пана Сафелі-а-Нентуго въ Парижі, „Le Houlton“ єсть знаменитої якості, зовсімъ вольна бѣть всіхъ чужихъ частій складовихъ, осо- бливо жъ вольна бѣть всіхъ здоровіо шкодливихъ матерій. Вѣдні дня 24 мая 1884. Подпись д-р J. Pohl, звич. публ. професор хемічної технології при ц. к. технічній академії; індіс. д-р E. Lippmann, звич. публ. професор хемії при віденському університетѣ; д-р E. Ludwig, ц. к. публ. професор мі- дінської хемії при віденському університетѣ.“ (Тоже саме повисшихъ підписаній підтверджена дромъ J. Hoffmann-омъ, ц. к. потаремъ у Вѣдні. Повыше свідоцтво підписане и затверджене ц. к. министерствомъ дѣлъ землеробськихъ и французькимъ посолствомъ у Вѣдні дня 28 мая 1884.)

Кава зелена

здорове верно по 7 зр. 60 кр. за 5 кил. (въ тонкій ворочку) вразъ съ опакованьемъ и пе-
ресыпкою поштовою

якъ довго стане запасу.

(Весь запасъ теперішній 1500 кил.)

Шварцъ безъ витріолю
въ коробкахъ деревяныхъ по 1½, 2, 3, 4 кр.
точенихъ по 5, 6, 10,
22 кр. (одинъ фунтъ)
въ бляшанкахъ по 5, 10, 15, 20 кр.

Ваги децимальній

(до висилки впрості зъ фабрики)
на 10 20 50 100 150 200 250 кил.
по 7½ 8½ 10 13 15 20 26 зр.
кромѣ транспорту зъ Вѣдні

Повышиши и інші товары поручаче

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
у Львовѣ

Складъ и роботня

ЗИГАРКОВЪ

М. СКУРЕКЪ

зигармистръ

улиця Сикстуска ч. 1.

Дешева а солідна робота. За добрий матеріаль и хдъ зигарковъ гарантує.

1127 (1—3)

1127 (1—3)

Поручаю ласкавымъ зглядамъ

Свою роботню

МУЖЕСКОГО И ДАМСКОГО ОБУВІ

оъ заявленьемъ, що стараюсь буде якъ точностю, такъ умбревыми цѣнами, самою лучшою роботою и лучшимъ теріалами якъ изъ шкіръ краевихъ таїкъ и заграницьми всѣхъ вдоволити.

П. Венжовскій

Членъ руского ремесличного товариства „Зоря“
при ул. висшой бріменській, ч. 21.

,МЕРТВІЙ ДУШЪ“

гумористична повѣсть Миколая Гоголя съ портр. томъ автора и „Словомъ бѣть Выдавництва“ (278 зр.)

Цѣна 1 зр. 80 кр.; съ пересыпкою поштовою 2 зр.

Дѣстати можна въ адміністрації „Дѣла“

Найбільшій складъ нотъ до грани и до співу

на продажу и до пожичання.

НАЙСВѢЖЄЙШІ НОВОСТИ

въ Читальні

ГУБРИНОВИЧА и ШІЩІДА

1004 13—24 подъ зарядомъ
К. ВІЛЬДА
во Львовѣ,
улиця Академична ч. 3.

100 УЛІВЪ

рамовихъ, футрованихъ и лякерованихъ въ добромъ станѣ набути можна

по цѣнѣ 1 зр. а. в. за штуку.

Близьша вѣдомостъ у проф. школы реальногъ Чапельского въ Станиславовѣ.

1126 1—

Учитель старшій мѣской школы

Русинъ, съ доволітною практикою, глядить лекція на часъ вакацій въ здоровой гірській о-крайности.

Близьша вѣсти въ редакції „Дѣла“.